

• LIVE

• LIVE

• LIVE

• LIVE

• LIVE

Blijf op de
hoogte en
schrijf u in
voor de
nieuwsbrief

STEENUIL

VIJVER

KERKUIL

SLECHTVALK

OOIEVAAR

* Het blijft onrustig rond het ooievaarsnest * Beide jonge bosuittjes uit het ei! * Vierde ei

Door Peter de Vries
NIOO-KNAW

Eindelijk: het voorjaar trapt af.

Peter de Vries, NIOO | zondag 1 maart 2020 | Vind ik leuk | Bewaar deze blog | 243x

Het is verbazingwekkend hoe snel de tijd kan gaan. Zo zit je in het Friese Rijs met je familie Kerst te vieren en zo tik je op een zaterdagmiddag het eerste blog voor Beleef de Lente 2020 in elkaar. Het voorjaar gaat nu echt beginnen en de vier koolmees-bloggers kijken hier reikhalzend naar uit.

Het eerste blog gaat direct een lange worden. Eerst stel ik de vier bloggers even aan jullie voor, en daarna geef ik een - voorzichtige - prognose voor het broedseizoen 2020.

Vier bloggers.

Voor Bernice S gaat het alweer haar tweede jaar als blogger bij Beleef de Lente worden. Ze is promovendus bij het NIOO, waar ze het gedrag van koolmezen bestudeert. Als promovendus probeert ze te achterhalen welke factoren het exploratieve gedrag van koolmezen beïnvloeden en wat hier het mechanisme achter is. Bij deze factoren kan je denken aan hormoonconcentraties of vroege omgevingsfactoren zoals bijvoorbeeld de hoeveelheid voedsel in het nest. Voor haar onderzoek verricht Bernice veel metingen aan een populatie koolmezen vlakbij Oosterbeek, dus ze hoopt in het veld veel inspiratie op te doen voor de Koolmees-blogs!

Dit jaar is Bernice G ook weer van de partij. Ze is 23 jaar en woont in Wageningen, waar ze recent haar opleiding Biologie heeft afgerond aan de Wageningen Universiteit. Tijdens haar opleiding heeft Bernice zich gespecialiseerd in vogelecolgie en -gedrag. Zo heeft ze in 2018 meegewerkt aan het NIOO nestkastenonderzoek naar koolmezen op de Veluwe, waar de koolmees haar hart heeft gestolen door zijn pittige karakter. In haar vrije tijd gaat Bernice er regelmatig op uit om te genieten van de vogels en andere natuur om zich heen. Dit kan een superzeldzame soort in een afgelegen gebied zijn, maar gewoon een zingende koolmees in de achtertuin is ook goed!

Jennifer is een nieuwe koolmezen-blogger. Ze woont in Utrecht in een flatgebouw, waar ze gelukkig vanaf haar balkon genoeg vogels kan zien. Recent heeft ze de masterstudie Boekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam afgerond, waar ze haar masterscriptie heeft geschreven over Nederlandse vogelboeken in de periode 1801- 2000. Ze houdt van vogels, een interesse die ze deelt met haar opa, en is in haar vrije tijd graag bezig met lezen, naaldvilt en vogelfotografie.

En last, but not least een oude rot... Peter de Vries. Hij werkt al heel erg lang bij het NIOO en werkt hier mee aan onderzoek aan kleine zwanen, ganzen (brandganzen en kleine rietganzen), scholeksters en natuurlijk holenbroeders als koolmezen en bonte vliegenvangers. Dit broedseizoen is hij veel in ons onderzoeksgebied op de Hoge Veluwe te vinden, dus vele koolmeesouders en jongen gaan door zijn handen. Naast zijn werk is hij een fanatiek vogelaar c.q. twitcher. Daarnaast schrijft, leest en reist hij heel erg graag.

Een hele voorzichtige prognose.

De grote vraag is natuurlijk hoe het koolmezenbroedseizoen 2020 gaat verlopen. Vorig jaar was een enorm goed jaar, veel jonge vogels en heel veel broedparen die een tweede legsel aandurfd. Hoe dit seizoen precies gaat worden is voor een deel koffiedik kijken. Maar ook weer niet helemaal. We hebben namelijk wel een idee hoeveel vogels de winter in theorie kunnen overleven. Om dit te kunnen, bepalen we in het najaar de zogenaamde 'beukennoten-index'. Hiertoe verzamelen we elk jaar halverwege oktober bij een aantal vaste beukenbomen de beukennotjes. Aan de hand van de aantallen notjes kunnen we de index bepalen. En deze winter waren er heel erg weinig beukennotjes te verzamelen.

Verder bezoeken wij onze belangrijkste onderzoeksgebieden eenmaal per winter voor een zogenaamde avondcontrole. Het idee is dat we 's avonds, kort na zonsondergang, het bos bezoeken en in elke nestkast kijken of we daar een slapende koolmees aantreffen. Indien dit het geval is, kijken we of de koolmees ringen heeft en bepalen we het gewicht. Als de vogel geen ring heeft, krijgt hij die alsnog. Naast dat het heel erg leuk en spannend is 's nachts in het bos rond te lopen (kasten die je normaal met de ogen dicht zou kunnen vinden zijn dan ineens onvindbaar, zo anders is een bos in het stikdonker) levert een avondbezoek ons erg waardevolle data op. Het aantal vogels dat we in de nestkasten aantreffen geeft ons inzicht in de winteroverleving. Dus tref je tijdens een avondcontrole veel bezette kasten, dan geeft je dit een idee hoeveel koolmezen in het bos aanwezig zijn en hoeveel de winter dus overleven.

Daarnaast speelt de strengheid van de winter een grote rol. Hoe strenger de winter, des te minder koolmezen overleven. Nou, de winter is niet streng geweest, dat hebben we kunnen merken. Tijdens onze avondcontroles troffen we veel koolmezen in de nestkasten aan. Veel vogels verblijven dus nog in het bos. Dit kan erop wijzen dat het weleens een goed broedseizoen zou kunnen worden, de voortekens zijn (afgezien van het aantal beukennoten) daarvoor best gunstig.

Of het echt een goed seizoen gaat worden, weten we natuurlijk niet helemaal zeker. Daar komen we vanzelf achter en daarover gaan we in onze blogs berichten. Dus blijf ons volgen en in de gaten houden. Wij kijken uit naar de lente, het lijkt ons heerlijk die met jullie te gaan beleven!

Het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) doet fundamenteel en strategisch ecologisch onderzoek. Met meer dan 300 onderzoekers en studenten is het NIOO één van de grootste onderzoeksinstituten van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). De NIOO-ers bestuderen organismen, populaties,

levensgemeenschappen en ecosystemen. Samen onderzoeken ze de volle breedte van planten-, dier- en microbiële ecologie, zowel op het land als in het water. Bezoek de website van NIOO

MEER OVER

♡ Vind ik leuk
📌 Bewaar deze blog

Koolmees Alle Beleef de Lente blogs

DEEL DIT BERICHT

Steenuil

♡ 20x

Een watjekouw

17.03.21 Het kabbelt nog rustig voort in Winterswijk. Maar hoelang nog? We horen vrouw al bede..

lees meer
Door Anjo Schouten

Vijver

♡ 18x

Zo in mijn sas

17.03.21 Het plezier spat er gewoon af, zouden wij zeggen. Al die badderende vogels hier kunne..

lees meer
Door Roos Tol

Oehoe

♡ 23x

Niet alleen onze beleef de len..

16.03.21 Als we de vogelboeken er op na slaan, lezen we dat oehoes Door Roelof Speelman bewoners zijn van steile ro..

lees meer

Schrijf je in voor de nieuwsbrief

Voornaam

Tussenv.

Achternaam

E-mail

INSCHRIJVEN

Volg Beleef de Lente

[Over Beleef de Lente](#)

[Mijn privacy](#)

[Cookieverklaring](#)

[Contact](#)

[Colofon](#)

Samen voor
vogels en natuur